

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАЧІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

D I Ł O

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Пошто: П. К. О. Львів 504.060
"Банку Чеських Лейтінг"
Прага "Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
квартально 15.00 "
піврічно 30.00 "
річно 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

О. А. Волошин виїхав до Лондону?

Агенція Аваса повідомляє: Президент Карпатської України о. д-р Августин Волошин виїхав на запрошення в понеділок 20. п. м. з Білгороду до Лондону, де відбуде важні наради.

Криваві бої за Великий Бичків.

(Телефоном від нашого кореспондента).

Прага, 20. III. год. 11.15 вночі. За інформаціями з Мармароського Сиготу бої тривають в околиці Великого Бичкова. Під натиском великих мадярських сил карпатоукраїнський фронт розірвався в кількох місцях. Бої прийняли вже зовсім партизанський характер. Великий Бичків тримався ще нині до полудня. Бомбардувала його мадярська артилерія. Є сотні ранених і вбитих цивільних осіб. З членів уряду залишився був у В. Бичкові лише один міністер Перевузіник. Потверджується вістка про виїзд президента о. д-ра А. Волошина до Югославії, де буде покищо гостем єпископа Нярдія.

Про Хуст прийшли такі подробиці: Після оконченого захоплення Хусту згинуло померх 500 осіб, в тому числі багато жінок і дітей. Сам Хуст сильно ушкоджений артилерійським вогнем. Рахівщина і Ясіня далі бороняться завзято. На загаль не можна створити собі ясного образу. Є неперевірені вістки про смерть ген. Петрова. Потверджується вістка, що в часі першої стрілянини між чеським військом та січовиками в Хусті згинув від куль син американ-

ського українця фільмового підприємства Лисюка, 18-літній Петро Лисюк, який приїхав аж з далекої Америки на рідні землі Карпатської України. Мін. Клочурак є у Пряшеві.

ВІДЕНЬ, УПС. З Пряшева повідомляють, що вчора ввечером тривали бої на сході краю та на Гуцульщині на шляху Іршава—Волове.

Роман Голіан.

Жертвою крові боронить свою честь перед світом та історією.

ВІДЕНЬ, УПС. Париське „У. С." у своїй передовиці пише між іншим ось що: Карпатська Україна окружена ззовні і внутрі, станула

до кривавого бою. Карпатська Україна боронить жертвою крові свою честь перед нацією, світом та історією.

Концентрація війська на мадярсько-румунським кордоні.

Райтер повідомляє: Мадярищина висилає великі транспорти війська на східний кордон з

Румунією. Частина мадярських військ відлідає на Карпатську Україну, але головна частина на румунський кордон. Румунія теж концентрує на своєму кордоні з Мадярищиною і Карпатською Україною великі маси війська. Дотепер сконцентровано на румунсько-мадярському кордоні майже півмільйонну армію. Кружляють погослови, що в Румунії оголошено мобілізацію.

РУМУНІЯ ВИШЛЕ ВІЙСЬКО ДО КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ?

Московське радіо повідомляє: Румунія рішила вислати від 90 до 100 тисяч свого війська до Карпатської України.

Ні словечка про автономію.

Регент Горті оголосив маніфест до „русинського народу" з нагоди анексії Карпатської України до Мадярищини. В маніфесті говориться про любов обох народів і гармонійне співжиття предків та терпіння в останніх 20 роках. Вкінці запевняє, що мадярський уряд переведе великі інвестиційні праці на

„Підкарпатській Русі", щоби збільшити добробут краю. Про автономію не згадує маніфест ні словечком, хоч щойно тиждень тому прем. Телекі заявив у будапештському парламенті, що Карпатська Україна дістане автономію по її прилученні до Мадярищини.

Франція підготовляється до війни.

ДЕКРЕТИ ПРО ЧАСТИННУ МОБІЛІЗАЦІЮ.

Президія ради міністрів оголосила низку декретів, що появляться в урядовім вістнику. Декрети уповажнюють уряд проголосити мобілізацію кількох річників, затримати під зброєю новобранців і покланати резервістів технічних та спеціальних військ. Час праці у фабриках зброї буде продовжений з 45 до 48 годин. Уряд поробить якнайшвидше запаси сирівців для потреб національної оборони і з тією метою зможе

переводити реквізицію сирівців навіть у приватних фабриках.

Французький уряд зосередив цілу свою увагу на внутрішній організації краю, на розпорядках мілітарного характеру та економічної і фінансової організації. Зате дипломатичну ініціативу і керму дипломатичної акції Париж залишив майже зовсім Лондону.

Надзвичайне засідання німецького уряду.

По повороті канц. Гітлера до Берліна відбулося негайно надзвичайне засідання німецького уряду, що затягнулося поза північ. Головною темою нарад було загострення відносин між В. Британією та Німеччиною. В Берліні підкреслюють, що тепер починається розгрізка між В. Британією і Німеччиною. Виступи британських державних мужів вважають в Берліні найгострішими від часу світової війни.

Німецька преса вказує на Лондон як на центральну світової протинімецької напінки. В Берліні сподіються, що в найближчих днях протинімецька кампанія ще зросте, бо державні мужі — пише „Нахтсваге" — Англії та Фран-

ції хочуть збудувати нову політичну коаліцію проти Німеччини. „Дойче Альгемайне Цайтунг" пише, що нині мусить вияснитися, чи Англія є за чи проти континентального становища Німеччини. Хто є проти могутньої Німеччини — є взагалі проти Німеччини.

НІМЕЦЬКИЙ АМБАСАДОР ПОКИНУВ ПАРИЖ.

Німецький амбасадор у Парижі гр. Вельчек виїхав — на домагання свого уряду — у понеділок 20. п. м. в год. 18.15 з Парижа, щоби скласти звіт про положення.

Монтування нового бльоку проти Німеччини.

Райтер повідомляє: Совітський уряд запропонував британському урядові скликати конференцію з представників В. Британії, Франції, СРСР, Польщі, Румунії, Греції і Туреччини та інших зацікавлених держав, щоби розглянути положення по прилученні Чехословаччини до Німеччини. Над цими пропозиціями відбулася нарада британського кабінету. Добре поінформовані кола запевняють, що британський уряд не годиться на конференцію, лиш на безпосередні переговори з урядом урядів в цій справі. Британський уряд сподіється переконати уряди боючих держав, щоби згодилися на оголошення спільної декларації з осудом німецької преси.

По засіданні кабінету прем. Чемберлен сказав провідників опозиції: Етал, Грінвуда і Сандера і поінформував їх про цілі дипломатичної акції В. Британії. Провідники опозиції погодилися на заходи уряду.

Совітська преса гостро атакує Німеччину за прилучення Чехо-Словаччини та порикує „Діло" підкреслює, що Німеччина заміняє „загалу самоозначення народів на засаду імперського простору".

Над могилою чеської державності.

Львів, 20. березня 1939.

Телефонічні вістки про поведінку чехів в останніх історичних днях Карпатської України знайшли 100%-ве potwierdzenie в реальних свідках переходу чеських утікачів крізь польський державний кордон. Найбільш характеристичне, що кидалося в очі та вражало у розмовах з отими чехами — це їхня злість і ненависть до — карпатських українців. Не до німців, які спершу забрали їм частину їхньої державної території, потім і саму державність, і не до мадярів, які безпосередньо спричинили їхню втечу з Карпатської України, лише до українців, до тих автохтонів землі, яких вони 20 літ експлуатували та яких єдина вина та, що вони не хотіли давати експлуатувати себе до самого кінця та виступили і супроти чехів у характері господаря своєї землі. Ті чеські настрої такі дивні, що — як переказують нам — навіть один із присутніх на границі поляків сказав одному чехові, що ремствував на січовиків: «Що ви хочете, — адже 20 літ тому ви прийшли туди без нічого, в одному зброї, і нині так само відити йдете!»

Чесько-українські взаємини не датуються від нинішнього дня. Були вони за австрійських часів на терені віденського парламенту (виступи Масарика у справі українського університету та після вбивства намісника А. Поттошкого), були й на Наддніпрянщині в рр. 1917/19, не кажучи вже про ті давні люті саваніфілізми, які відбилися так яскраво і на Шевченковій творчості. Підчас війни, як відомо, чехи, які з музикою переходили до москалів та жили ненавистю до Австрії і Німеччини, гостро виступали проти українців, які свою долю вважали з перемогою осередніх держав. Своє русофільство вони виказали й безперечними симпатіями до „неділимських“ російських змагань після революції 1917. року, чеські легіони були однією з підпор полк. Оберучева у Києві. Остаточно тодішній чеський політичний підхід кристалізувався у призначенні Центральної Ради та уряду УНР, але тільки від 1-го до 3-го Універсалу, себто до часу, коли українці признавали ще засаду спільної з москалями російської держави. IV-го Універсалу з його прокламацією самостійності УНР вони не признали, залишаючи вірними неділимській ідеї.

А проте їх політичне русофільство ніколи не доходило до того, щоб негувати окремішність української нації та щоб не цікавилися українською культурою, не співчувати їй і не — допомагати їй. Таким робом, діставши власну державу, невеличку, але розмірно багату, чехи дали на своїй землі пристановище численній галицькій та наддніпрянській українській еміграції і заохочували їсю найкраще, як тільки було в тих обставинах можливо, бо дали їй працю та шматок хліба при вартатах субвенціонуваних чеською державою українських культурних заведень — при високим школах, видавництвах тощо. Цілі ряди першорядно вишколених агрономів, які станули до праці на відному галицькому ґрунті, вийшли з чеських або з українських високих шкіл у Чехословаччині. Український університет у Празі, Вищий Педагогічний Інститут та особливо Господарська Академія у Подєбразах — це трикутні пам'ятники чеського позитивного та конструктивного відношення до української національної культури.

Одночасно чеська політика у Карпатській Україні, чи пак на офіційний Підкарпатській Русі йшла антагоністично: два кроки вперед та один крок назад. Будучи державою демократичною ЧСР не могла недопускати можливостей еволюційної боротьби та вважала всього важливого політичного процесу за кожну дрібницю. Але одночасно від самого початку гляділа на Карпатську Україну передовсім і головне як на терен господарської експлуатації, як на терен колонізації десятками тисяч свого урядництва, интелігенції, купецтва, врешті як на терен „німих голосів“ при кожноразових парламентарних виборах. Тією своєю демократичністю чехи привертали і своє русофільство на Закарпатті, проявляючи свідомою та плановою підтримкою місцевих москофільів, ба навіть крих москофільів-мадярів, які прикидалися „люблящими“ громадянами держави, щоб адобути собі ласку Праги — у боротьбі з українською національною течією. Скільки разів прикидалось говорити на цю тему з найсвітлішими чехами, вони завжди розкладали руками: „Ми, москалі, не хочемо перешкодити котрий „на-

прямок“ візьме у вас верх, а тому, що покищо нема у вас відповідного числа місцевої інтелігенції мусимо всі становища обсаджувати інтелігентною чеською“. І коли всеж зростали українські національні сили у Карпатській Україні та меншали сили москофільів, то це в першій і головній мірі заслуга живучості української національної ідеї та активності й ініціативності українського елементу, в протиставі до „ідейної мертвечини автохтонної „русскости“ та „русинства“ і меншевартності людського матеріалу, що репрезентував той протиукраїнський табір.

Історія останніх місяців чеської політики ще у найсвіжішій пам'яті. Поведінка Бродія і Феншика ніби розкрила очі чехам — на годинні чи на тижні „Стара любов не ржає“ — не можна було за день скинути з себе русофільську шкуру та замінити її на українськомисльську. Не можна було теж широким та раз на все вікрестись усіх своїх засновків, а якими вони 20 літ підходили до цієї території Карп. України. Надія, що ану ж може вдасться повернути все назад, адасться відискати все втрачене, не перестала жевріти в душах: не вигасла надія на поворот централізму у Празі та москофільства у Хусті. І коли та надія провалилася разом із державою — злість повернулася проти українців за те, що вони не хотіли погодитися на поворот мертвих уже і похоронених чеських богів, а яких живучість вірили одні тільки чехи! Ця злість тим більше нісенітна, що Хуст і весь український світ до останньої хвилини широким та переконливо тривав при чесько-словацькій федерації. І не українці завалили її: завалили її словаки, яким до голови вдарила їх самостійність та яким імпонували підпенти ріжних міжнародних чинників, що хотіли ті їхні амбіції використати для своїх цілей. Карпатська Україна була примушена проголосити самостійність швидко у хвилині, коли втратила зв'язок з Чехією, з якою географічно не межує. Тоді чехи виступили проти рішення покинутих та осамітнених карпатських українців таки на власну руку боронити рідну землю!

Гальо! Золочів і околиці ЕСТОРАН під „коронаю“.

Львів, Ягайлонська 11.

— найб'льша вибагливість, найб'льша кутурма, найменші ніє.

Відомі вже факти про відмову видати зброю, про шпигунство військового майна, про військову співпрацю чехів з тими самими мадярськими військами, перед якими самі втікали!

Ця поведінка чехів належить до загадок їхньої психіки, тих загадок, що ними так щедро в останніх місяцях і днях обдарували здивований світ. Бо коли раніш, перед словацькою зрадою, чехи могли ще від біди мати жаль до карпатських українців за їхню політичне германіфілізми, то в останньому часі вони хіба переконалися наглядно разом з цілим світом, що германіфілізми карпатських українців не мало нічого спільного зі службою Німеччині, що це не були виступи німецьким інтересам, бо завжди, з усіх обставинах, з підтримкою Німеччини та без тієї підтримки рішальний був той сам український інтерес.

Та поведінка чехів у переломових історичних днях Карпатської України в останньому тижні важким тягарем лягла на всієї історії чесько-українських відносин. Бо вона потягнула за собою десятки і сотні кривавих жертв. Наступ ген. Прхалі на централізу „Січ“ у Хусті в тому моменті, коли през. Гаха піддався вже Німеччині — це один із найбільш ганебних моментів, що їх записала всесвітня історія. Навіщо було прохати ще тоді українську кров, навіщо вона була потрібна тій чеській справі, для якої чехи пошлювали власної крові?! Кров — це така дивна субстанція, яка має чародійну міць спільності сильнішої всякого цементу, але й розділює поза найдавніші віддалі. Українська кров, пролита чехами та з чеської легкої руки, запалила всі раніш заслуги чехів для української культури. Хто знає, чи імя ген. Прхалі не притягнеться в українців імени Масарика? В усякому разі імя Прхалі не дозволяє нині українцям при їх найкращій волі сказати на свіжій могилі чеської державності незле, тихе слово.

Світ перед золото-кровавою сторінкою життя Карпатської України.

(Від власного кореспондента).

Париж, 17. березня 1939.

Черговий німецький гурган пройшов над Середньою Європою. Мінхенський договір чотирьох великодержав та віденський арбітраж — стали в волі німецького канцлера Гітлера „історичними перестарілими актами“. Чехи і словаки втретє — рахуючи від 1914-го року — піднесли руки вгору: вони підносили руки вгору в рр. 1914—1918 перед антантськими військами і за це дістали покійну домініхенську велику чехословацьку державу доби Масарика—Бенеша; вони піднесли руки вгору у вересні 1938. р. коли Німеччина зажадала „в імя самообмеження народів“ німецьких судетських областей; і вони втретє піднесли руки вгору у днях 15-го і 16-го березня 1939. р.: так спершу чеська, опісля дво- чи триденна словацька держава, відокремлена від Праги актом залізної руки Гітлера ввійшли, як інтегральні частини, до політичного організму Великої Німеччини.

І в тому самому часі, коли чехи та словаки піднесли руки вгору, весь світ глядів з подивом на українських лицарів Карпатської Січі. Величезні газетні написи щораз нових видань паризьких газет авіають своїм читачам: „Українці боронять свою батьківщину перед мадярами“.

Не нашою річю дискутувати, чи зайняття Праги і Братислави німецькими військами згідне з гаслами німецької закордонної політики про самообмеження народів, які вона кидала так голосно у світ. Ми дозволимо собі тут знести кілька рядків із нашої статті у „Діал“ з 22. жовтня м. р. Ми тоді писали: „Хочемо ще звернути увагу на факт, чому політична Франція з такою цікавістю спілкує за давнішим розвитком подій у Середній Європі. Справа нашого Закарпаття є для французів свого роду показником широти німецького канцлера. Німецький канцлер закладає цілу свою кар'єру, ба навіть престиж в Європі та у світі тій обставині, що він веде цілу свою акцію в імя понижіння самообмежен-

ня народів. І якщо німецький канцлер з імя якоїсьбудь приязни відступити від цього принципу у справі Закарпаття, то нема нікого сумніву, що континентальна французька партія та ворожі Німеччині англійські партії візьмуть знову верх у тих двох великих війнах, бо Німеччина втратить тоді той есенціальний мент справедливості, що демобілізує прилюдну опінію заходу, та що міститься в гаслі „самообмеження народів“, перед яким падають тепер, і то без війни, державні кордони.“

Ті наші слова зперед рівно 5-ти місяців пояснюють метаморфозу, яку тепер переживають англійські та французькі філософські кола, чи пак ті найширші кола тутешнього громадянства, які свою нехоть до активної австраляції в конфлікті європейського континенту черпали не тільки з остраку морального аргументу грав величезну роль Французів чи англійців можуть бути у своїй політиці егоїстами, як є нині кожний державний нарід, але широкі громадянські ідеї мобілізують або мобілізують гасла моральної природи.

Сьогодні маємо таку ситуацію, що есенціальний німецький виступ казав замовкнути як практично йшли на руку німецькій політиці, даючи їй свободу рухів на всіх візітних, з винятком французького, але теоретично спіралися на гасла справедливості, рівності народів і праві самообмеження. Французи не розуміють, як можна добитися такої без одного стрілу збрехати своїм державній волі, але тією повелістю чехи не правдують ще поведінку німців: разні спочувують чехам, ніж поділяють зброю німцям!

Та одночасно поділяють той маневр гірської парії, який — опинившись без надіваної німецької допомоги — сам перед світом задокументував свою злість та злобу Юлія Студинського.

Санітарна допомога Карпатській Січі.

Чернівці, 18-го березня.

Карпатська Січ далі кривавиться в оброні Карпатської України. Тому між буковинським українським жіноцтвом виринула думка: організувати санітарну допомогу січовикам.

На першу вістку про те зголосилися українські лікарі та іспитовані сестриці. Ініціатори звернулися до румунської влади за дозволом вислати до Карпатської України відділ Червоного Хреста.

Тимчасом переводять збірку лікарських приладів та медикаментів. На ту ціль оподаткувалися всі українці на Буковині.

Українці вживають усіх заходів, щоб до-

звіл румунської влади дістати якнайшвидше. Командант буковинської дивізії переговорював в цій справі з Букарештом. Можливе, що в понеділок, найдаліше у вівторок відділ Червоного Хреста вийде на Сигіт, де багато наших раних та втікачів.

Буковинське українське громадянство у цьому важкому положенні не стратило голови, але охопило його велике обурення на німців. Де діялося особливо в масовій відмові німецьких часописів, які тутешні українці здавна передплачували, і в тому, що припинено товариські зв'язки з німцями. Гарячіші ходили сваритися з німецьким консулом.

В. Цешин.

З польської преси.

Якого уряду треба Польщі?

П. Цат-Мацкевич умістив у своїм органі „Слово“ статтю п. н. „Доля Польщі в руках президента Річпосполитої“. До читачів дійшов тільки наголовок з цілої статті цензура залишила тільки білу пляму. В черговому числі „Слова“ (ч. 76 з 18-го березня ч. р.) п. Цат-Мацкевич помістив другу статтю п. н. „Доля поляків у руках президента“, в якій так пише:

„Вчора сконфісковано в цілості мою статтю під наголовком „Доля Польщі в руках президента Річпосполитої“ на підставі ст. 11. декрету Президента про охорону деяких інтересів держави, але у повідомленні староства я не вичитав, які саме уступи чи теж які думки тієї наскрізь патріотичної статті вдаряли в інтереси держави. Тому проти конфіскації я вніс відповідне зажалення і пишу статтю під змінним наголовком „Доля поляків у руках президента Річпосполитої“.

Після того п. Цат-Мацкевич висловлює погляд на те, якого уряду треба Польщі в теперішній ситуації. Отже Польщі необхідний уряд, який — каже п. Цат-Мацкевич —

„1. Дістав би ззаграниці грошеві можливості на переведення польських зброєнь у висоті, що багато разів перевищала би наш теперішній військовий бюджет. Пишемо „ззаграниці“, бо здаємо собі справу з того, що в краю грошевих можливостей на міру наших потреб нема. Бо тепер річ вже не у трьох дивізіях, за які я, на жаль, без успішно стукав у минулому році, але у зброєннях у непомірно більших розмірах.

„2. Який зумів би на приятельській та угодовій підставі, але у спосіб рішучий та незмінний перевести між нами й Німеччиною поділ сфери впливів та зацікавлень. Уважаю, що стоїмо сьогодні на третій лінії окопів. Якби Німеччина опанувала Литву, а ми не могли скоординувати нашої політики з Мадярщиною, то це була би втрата тієї третьої лінії.

„3. Який по думці наведеного вгорі зумів би опанувати злочинну мегаломанію і демагогію, поширювану в народі людьми без почуття відповідальності за долю батьківщини і так покермував нашою закордонною політикою, щоб довести до польсько-мадярсько-литовської спільноти, яку вважаю необхідною, щоб на дальшу віддаль втримати існування тих трьох народів.

„Маємо, слава Богу, нарід, що буде битися і буде добре битися. Маємо хоробре військо, маємо маршала Ридза-Смиглого, окруженого любов'ю своїх підчинених. Маймо зброєння, привернемо своє становище в Європі“.

П. Цат-Мацкевич твердить категорично, що теперішній польський уряд того перевести не може. Паставу до такого твердження дає йому факт.

„що в часі цілої т. зв. політики мін. Бека бракувало урядові одноцілої лінії в заграничній політиці, що вже само собою відбірає нам надію, щоб цей уряд міг подолати

ПРОТИ

такі важкі завдання, як ті, що стоять перед Польщею.

„Я вмісно обмежуюся до справи закордонної політики, не згадуючи про те, на що я раз-у-раз вказував, що теперішній уряд не зумів розв'язати ні одної з капітальних проблем, які тягнуть над Польщею: 1) перенаселення, 2) хліборобського перенаселення, 3) жидівської проблеми, 4) української справи.

Сойм, який по останніх подіях не зажадав внясненя від міністра закордонних справ Бека, не є — на думку п. Цата-Мацкевича — достаточним інструментом контролю над заграничною політикою Польщі.

„Президент має великанську відповідальність, бо не перед парламентом, але — як гарно каже конституція — перед Богом та історією.

„Маймо надію, що він схоче призначити новий уряд з одноцілою програмою в заграничній політиці, уряд рішеним на сміливі ходи, уряд інтелігенції і талантів, уряд з великим авторитетом у краю.

„Маймо надію, що розв'яже теперішній парламент і схоче проголосити вибори, в яких супроти поваги міжнародного положення Польщі схочуть взяти участь всі напрямки політичної думки в Польщі, про які напевно знаємо, що всі без винятку не посягають нічого, що скріпило би оборонність Польщі“.

Оборонність Польщі — твердить п. Цат-Мацкевич — не може спиратися на Озон, але на „технічних можливостях“, здобутих зусиллям найсвітліших найінтелігентніших людей у краю, підтриманих ентузіазмом всіх партій, класів і звань“.

ПОРУЧАЮ ПАНЯМ ОНДУЛЯЦІЮ

триаку, водну та зацікову, фарбуванням водоса на во-
козирі. — Знання спеціаліст жіночих зачісок

8-15 „РОМАН“ РУТОВСЬКОГО Т. (в брані) 283

Рада єдина, кури
КАЛИНА

КОНАН ДОЯЛЬ.

Мумія число 249.

По відході приятеля, Сміт відложив люльку і задивився у книгу. Але не міг прикувати своєї думки до студії. Все думав про таємничу людину.

Почав передумувати про незвичайний напад на Нортон, про що оповідав йому Гасті і про ненависть Белінггема до нього. Обі ці думки дучились у його уяві, наче б існувало між ними якесь відношення. А все-ж підозріння було так слабке, неясне, що не можна було ні словами його схопити.

— Діляко його побері! — закричав накі-
нці Сміт, кинувши на землю грубим томом „Латольогії“. — Знищи мені весь вечір і це
же досить важна причина, щоб я на майбут-

Дальших шість днів посвятив медик ви-
слого студії, не стараючись про-
тоді, коли Белінггем звичайно навідував-
ся до нього, замкнувшись й не озивався, коли
хтось стукав в його двері. Аж одного дня,
коли сходив вниз сходами, отворились живо
двері Белінггема і Лі вибіг з кімнати сильно
забруднений та червоний від гніву. Белінггем

6 вибіг за ним; його очі аж світилися ненави-
стю.

— Дурню, — крикнув за ним — пожалі-
те цього!

— Це не важне. Між нами вже все скін-
чене, не хочу про вас ні чути.

— Одне з усього випадку маю від
вас вашу присягу.

— Дотримаю її, мовчати... Але краще
хотів би я побачити Евеліну у домі. Пов-
торюю, що вже кінець... вона мене послухає.
Від сьогоднішнього ми вже собі чужі.

Ці слова почув Сміт, хоча прискорив
крок, щоб і його не втягнули до сварки. Між
обом певне розігралась гостра сцена і Лі
зірвав заручини сестри з Белінггемом. Медик
постав себе в думці: що могло викликати свар-
ку та яку присягу зробив Лі?

У день веслярських змагань на березі рі-
ки зібралося багато студентів та цікавих. А-
беркромбі Сміт, як спортсмен-фахівець, зна-
йшов собі місце, звідки можна було найкраще
слідкувати за змаганнями. Здалека він чув
сигнал до відступу, шум недалеких човнів і
крик гребців. Натягнув шнур, щоб краще по-
бачити. Побачив Гастіа, що випереджував
нервово при веслі Муліна. Коли побачив, що
перемога припаде його приятелю, крикнув
на його честь сильне „слава“ і поглянувши на
годинник, хотів вернутися. У тій хвилині
хтось доторкнувся до його плеча. Оберну-
вся і пізнав Лі.

— Я побачив вас тут — промовив той не-
сподівано. — Чи можете хвилинку часу пожерт-
вувати мені? Я хотів би з вами трохи пого-
ворити. Ходіть до мене, мешкаю недалеко з
Гарінгоном з Королівського Казеджу. Хо-
діть, випемо спільно філіжанку чаю.

— Я перед іспитами, тому не смію довго
гаяти часу, але таки на хвилинку зайду до
вас. Якби не те, що Гасті ніколи не везе, ви не
знайшли б мене тут.

— Гасті теж мій приятель. Тримався сьо-
годні хоробро, Мулінс переможений. Але ми
вже дома; увійдіть, прошу. Моє мешкання дуж-
е просте, але вчитися тут приємно, особли-
во влітку.

Увійшли до малого білого дому зі зеле-
но-вимилюваними дверима і вікнами. По стіні
пнулася вишніва доза. Найбільша кімнатка була
для Лія кабінетом, посередині стояв чотири-
кутний стіл зі соснового дерева, покритий
книгами, на стіні кілька полицок та кілька об-
разів. На малім столі біля вікна стояв самовар
і кілька філіжанок.

— Сідайте і тимчасом запаліть собі папі-
роску, а я приготую чай. Тішити мене, що
ви прийняли моє запрошення, знаю, як ви
пильно студіюєте.

Коли чай був готовий, сів у крісло і ска-
зав:

— На вашім місці я зразу переселився б.
(Далі буде).

Що знали у Франції напередодні останніх подій?

Відома французька письменниця, авторка кількох політичних книжок і репортажів, Женевієв Табуї, так інформувала про політичну ситуацію в Європі кілька днів перед останніми подіями:

„На підставі вісток, які маємо, німецька гра в тій цілій справі буде — як завжди — дуже субтелна. Можна її зясувати такими словами: Німеччина буде шораз менше протиставити спільній польсько-маларській границі супроти того, що Будапешт апробує розпад Чехо-Словаччини, словацьку незалежність та прилучення до Німеччини шестої області.

Ціна, за яку Берлін годиться дати Маларщині спільну границю з Польщею, дуже висока. Третій Райх домагаться повного підчинення Будапешту гітлеризмові.

„Коли Німеччина зреалізує незалежність Словаччини добуваючи ключ Дунаю — Братиславу — та всі околиці округи, й особливо, коли поневолять зовсім маларську політику, не буде небезпеки у спільній границі між Маларщиною і Польщею. У цьому випадку Словаччина стане висушеною наперед цитаделлю пангерманізму над Дунаєм і Третій Райх виграє на всіх відтинках.”

Господарське життя Чехії підпорядковане 4-річному плану.

ПРАГА. АТЕ. Як інформують з німецьких код, господарське життя в Чехії та Моравії зорганізують згідно з німецьким 4-річним планом. До Праги зіхалися делегації німецьких експертів — небагом приїде Герінг.

ПОСОЛЬСТВА У ПРАЗІ ДАЛЬШЕ КОРИСТУЮТЬСЯ ПРАВАМИ ЕКСТЕРИТОРІАЛЬНОСТІ.

ПРАГА. АТЕ. Посольства: Англії, Франції, Америки, Голландії та скандинавських держав обстоюють при своїх екстериторіальних пра-

вах. В англійському посольстві сховалося кількох визначних чеських політиків.

ЧЕСЬКИЙ ПОСОЛ У РИЗІ НЕ ПЕРЕДАВ ПОСОЛЬСТВА НІМЦЯМ.

РИГА. АТЕ. Німецьке посольство в Ризі вислало представників до чеського посольства, щоб його перебрати, але чеський посол Барак відмовився та вислав у цій справі заяву латвійському міністрові закорд. справ.

Німецько-словацький договір.

ГАРАНТІЯ КОРДОНІВ СЛОВАЧЧИНИ НА 25 РОКІВ?

„Юнайтед Прес” приносить вістку, буцімто минулої суботи прем. Тісо підписав з Гітлером договір, на основі якого

- 1) Німеччина гарантує на 25 років теперішні кордони Словаччини.
- 2) Словаччина має власну армію.
- 3) Словаччина має власну дипломатичну службу.
- 4) Словаччина має власну валюту.
- 5) Словаччина дістане 15—20 відс. золота з пражського державного банку як основу для валюти.
- 6) Словаччина дістане більшу частину воєнного матеріалу, який знаходиться на слов. території.

7) Словаччина вступає в митну унію з Німеччиною.

Німецькі війська залишилися би у Словаччині, доки не переведуть роззброєння й евакуації чеських залог.

Дотепер не вдалося справдити, чи ця вістка правдива.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ СЛОВАЦЬКОЇ МОНЕТАРНОЇ СИСТЕМИ.

Словацький уряд підготовлює відкрити „національного банку” та реформу монетарної системи. З огляду на те всі банки замкнено на 3 дні.

Велика Британія висилає воєнну флоту на Чорне Море?

ПОГОЛОСКИ ПРО ФРАНЦУЗЬКУ ВІЙСЬКОВУ ПОМІЧ ДЛЯ РУМУНІЙ, ГРЕЦІЙ ТА ТУРЕЧЧИНИ.

Як твердять деякі льондонські часописи, французький уряд рішив дати військову поміч Румунії; ще в понеділок мала виїхати буцімто до Бухарешту франц. військова місія, що до раджуватиме румунському генеральному штабу. Англія висилає флоту на Чорне Море.

На подібну поміч моглимо рахувати Туреччину й Грецію.

Крім того говорять, що Англія, подібно як

Америка, піднесе мита на німецькі товари. Канада, Австралія та Південна Африка буцімто погодилися приступити до протинімецького блоку.

Розійшлася погolosки, що британська флоту та дельтунство є у стані поготівля. Англія має в першу чергу скріпити свої бази на Близькому Сході: Мальту, Александрію, Суєз, Гайфу, Кипр і Аден.

Бритійська дипломатія монтує протинімецький блок на Близькому Сході.

АНГЛІЯ СИЛОМЩЬ НАКИНЕ РОЗВ'ЯЗКУ ПАЛЕСТИНСЬКОГО ПИТАННЯ.

ЛЬОНДОН. АТЕ. Мабуть у середу зголосять новий план розв'язки палестинського питання, що його Англія рішена накинути з огляду на невдачу льондонської конференції круглого стола. Англія введе цей план у життя рішучою військовою акцією та спинить жидівську імміграцію до Палестини.

Новий план буде подібний до брит. пропозиції, виданій на льондонській конференції, але буде ще більше прихильний для арабів.

Англія рішучими засобами буде старатися

завдати арабське повстання, але рівночасно буде шукати зближення з Іраком, Єгиптом та Туреччиною, щоб створити з них протинімецький блок на Близькому Сході.

МАНІФЕСТАЦІЇ У КАІРІ.

КАІРО. ПАТ. Після повороту шефа королівського кабінету Алі Мегара Паші з льондонської конференції круглого стола, єгипетські студенти уладили маніфестації в честь палестинських арабів.

вигляді знайшли в льоху потайні двері замикавані шафою, за якими знаходилась вибитована наново кімната, що не мала іншого виходу і з якої жадного звуку не було чути нагорі. В цій криївці знайдено рештки скрині, в яких було вивезено золото єспанського державного банку та на стінах численні сліди куль. Тому, що з огляду на екстериторіальність посольства поліц. слідство неможливе, тимчасом робиться такі гіпотези: Або між червоними повстала бійка підчас поділу золота, або більшовики зізнадували в такий спосіб співробітників, які перевозили та пакували золото, щоб позбутися свідків. Крім золота зникли з посольства по виїзді червоних всі цінні речі, а в тім числі і славетні образи Голвертості десять мільйонів франків. (Офіор).

Вісти з ССРС.

НЕБЕЗПЕЧНА КАР'ЄРА.

У Москві відкрито черговий конгрес комуністичної партії в дуже сумному настрою. Зі звіту президії виявилось, що з 14-ти членів Політбюро, вибраних попереднім конгресом, між живими лишилося лише 5, решту розстріляно як ворогів народу; з 139-ох членів виконавчого комітету 89-ох розстріляно, заслабно, або зникли без вістків.

ЗАНЕДБУЮТЬ ЗАСІВНІ РОБОТИ.

Важке зовнішнє становище ССРС та внутрішні „реформи”, що ширять переполох у цілій партійній апараті дезорганізують у значній мірі приготування до засівної кампанії та припізнюють роботи на полі, особливо на українських землях. „Ізвестія” з 5. III повідомляють наприклад з Сімферополя, що на Криму є багато МТС, де половина всіх тракторів без роботи. Деякі колгоспи засівають неперорані лани, інші орють надто неглибоко. Провід місцевих хліборобських органів невиспачальний. Агрономи сидять по кампеліях.” (Офіор).

КІНЕЦЬ „ГІГАНТОМАНІЇ”.

„Ізвестія” з 28. II. принесли велику статтю, затитуловану „Проти гігантизму в будівництві”, яка заслуговує на увагу як досить незвичайне, шире до найновости призначення новітньої системи московського уряду не лиш у царині будівництва фабрик, а і в цілій державній будівництві. Вона містить між іншим такі цінні призначення: „Уладження і пристосування промислових гігантів було великим міжнароднім успіхом ССРС, але речинці цього будівництва були надмірно великі. Вони зокреми розтягалися з огляду на нестачу машин, залізничних проєктів організації робіт та браку кваліфікованих кадр. У нас же є багато великих підприємств будівництва чи реконструкції розтягнутих на багато років. Так звані бордети будови часом припиняються, часом консервуються їх, а потім продовжують знов будову, при чім вкладені до них засоби заморожуються на довгий час. Технічний провід цих гігантів стає незвичайно складним і нездарним. Вони спричиняють зайві транспортні матеріали і виробів, спиноють розосередження промислу та його рівніший розподіл по державі як і вихиснування місцевих засобів. При напругах чи аваріях ціле велике підприємство спинюється. Тези Молотова визнають перехід до невеликих і дрібних підприємств, які досі занедбувалися...” (Офіор).

ФРАНЦУЗЬКИЙ СЕНАТ ПРИЗНАВ УРЯДОВІ ПОВНОВАСТІ 286 ГОЛОСАМИ ПРОТИ 17.

ПАРІЖ. АТЕ. Французький сенат ухвалив спеціальні повновласти для уряду Даладі 286-ма голосами проти 17-ох.

УКРАЇНКА В РУМУНСЬКІЙ ПРЕСІ.

„Порунка Времі” з 16. п. м. приносить великими черенками вістку про маларську наїзд на Карпатську Україну та статтю д-ра Омелани Поповича „Чесько-словацько-українська проблема”. В числі з 10. п. м. помістив той сам автор статтю про український анти-семітизм.

Єспанський національний уряд не погоджується на переговори.

ЧЕРВОНІ ПОЛІТИКИ НЕ ДІСТАНУТЬ АМНЕСТІЇ.

САРАГОСА. АТЕ. Міністр внутрішніх справ національного уряду заявив, що його уряд не може прийняти пропозиції мирових переговорів, що її предлажили мін. Бестейр в імені мадрідського уряду, об національна Єспанія заключає мир хіба після остаточної перемоги.

Національний уряд є великодушний для червоних міліціонерів, що переходять кордон

Єспанії, але не може виявити великодушності супроти злочинних елементів, що відповідають за братовбивчу війну.

ТАЄМНА КОМОРА В ЄСПАНЬСЬКОМУ ПОСОЛЬСТВІ В ПАРИЖІ.

Урядовці національного уряду Єспанії, які привели до ладу будинок посольства в Парижі, полишений червоними в сусітстві

Гострий виступ Галіфакса проти Німеччини.

В палаті лордів відбулася в понеділок, 20. п. м. оживлена дискусія у справі останніх подій в середній Європі, під час якої мін. Галіфакс виголосив довшу промову. Останні події — закликає мін. Галіфакс — струслили всім думуючим людям в Англії і поза її межами. Мін. Галіфакс обговорив хід подій заявляючи, що більшість інцидентів перед німецькою інвазією викликано планово в їх наслідки перебільшено. Годі довше спинятися над запевненнями, що президент Чехо-Словаччини добровільно згодився на поневолення свого народу. З обставин в яких він поїхав до Берліна та факту, що вже тоді німецькі війська заняли частину чехо-Словаччини, кожний чоловік мусить дійти до висновку, що чеському урядові поставлено ультимат. Говоритись, що Німеччині загрожує небезпека від Чехо-Словаччини. Але навіть німецький уряд не може сподіватися, щоб хтонебудь брав поважно цей закид. Далі мін. Галіфакс полемізував з німецьким запевненням, що останні події в Чехо-Словаччині не обходять В. Британію. Так В. Британія завжди стояла на становищі, що Німеччина вже хочби з географічних оглядів більше зацікавлена Чехо-Словаччиною і полуднево-східною Європою, ніж В. Британія. Тут було теж природне поле для експансії німецької торгівлі. Однак справа зовсім змінюється, коли самовільно збройною силою нищиться незалежність суверенної держави та порушується основні засади міжнародного права.

До Мінхену можна було ще мотивувати потягнення канц. Гітлера засадою: усунути з Німеччини не німецькі елементи. Тепер по прилученні 8-ох мільонів чехів до Німеччини Гітлер попав у суперечність зі своєю філософією. Світ не забуває, що канц. Гітлер у вересні м. р. покликався на право самовизначення народів в інтересі 2-ох мільонів судетських німців. Тепер що засаду порушено насильно черговими актами. Якеб не було положення мільона німців у Чехо-Словаччині годі прийняти, що можна

щому запобігти поневоленням 8-ох мільонів чехів.

Чи завоювання Чехо-Словаччини означає, що політика Німеччини в новій фазі, буде обмежуватися в майбутньому лише до консолідації теренів, що їх замешкує здебільша німецьке населення чи теж буде звертатися до панування над не німецькими народами? Ці дуже важні питання ставлять собі на цілому світі. Тепер держави стоять перед фактом підтримки сепаратистичних змагань не лише в інтересі сепаратистичних елементів, але також в імперіалістичних інтересі Німеччини. Ці методи прості і зі зростом досвіду легше їх пізнати. Чи маємо запевнення, що їх не використають деінде?

Далі мін. Галіфакс обговорив відношення Німеччини до Румунії та підкреслив, що ще недавно була надія на тіснішу економічну співпрацю з Німеччиною. Тому англійський уряд зорганізував навіть візиту в господарських справах до Берліна, щоб знайти ширші підстави цієї співпраці. Однак акція німецького уряду з минулого тижня ударемнила цю ініціативу і не відомо, коли можна буде її здійснити. Бритійський уряд витягнув висновки з цих подій і почав негайно наради з домініями та з іншими зацікавленими урядами на тему новоствореного положення. Покищо неможливо оцінити вповні наслідків німецької акції. Історія знає багато спроб накинати своє панування Європі, але всі ці панування скінчилися швидше чи пізніше погромом тих, які пробували не бути. Ніколи не можна було на довшу мету панувати над вільними народами. Якщо наука історії влучна, то німецький нарід може ще пожалувати тієї акції, що її переведено в його імені проти Чехо-Словаччини. Вкінці мін. Галіфакс заявив, що цілий світ слідкував по війні за повстанням чеського народу і таксамо тепер буде слідувати за його зусиллями втримати свою культурну окремішність в ненарушеному стані.

Військова диктатура Франції в Сирії.

Французька мандатова влада перебрала владу в рук сирійського уряду та обсадила військом Дамаск. Пополудні військові відділи обсадили важніші вулиці і всі урядові будинки. Рано відбулися нові демонстрації головно проти сирійської поліції за її інтервенцію під час учорашніх заворушень. Поліція покористувалася зброєю. Є вбиті і ранені. Високий французький комісар надав своєму делегатові широкі повноваження, щоб він інтервіював спираючись на збройну силу. Одночасно повідомив сирійський уряд, що його розпорядки мають тимчасовий характер. Усі маніфестації і походи заборонені.

Кріза сирійського уряду тягнеться далі. Призначений прем'єр Масгар Паша Расляне зрезигнував з місці творення уряду. Націоналісти рішили бойкотувати кожний кабінет, що не пристосувався би без ніяких обмежень постанов договору з 1936 р.

МАДЯРСЬКА ЗАПЕРЕЧУЄ ВІСТКИ ПРО МОБІЛІЗАЦІЮ.

Мадярське посольство в Парижі оголосило до комунікат в якому заперечує вістки про концентрацію мадярського війська на полудневих і полуднево-східних кордонах Мадярщини та вістки про частинну мобілізацію на Мадярщині. Признає лише, що до деяких кадр покликано індивідуально резервістів, щоб зміцнити полки, призначені до обсади „Руси“. Вкінці запевняє, що операції на „Руси“ не були підготовані і тому доручено їх передовсім полкам прикордонної сторожі.

БЛЮКАДА ЧЕСЬКИХ КАПІТАЛІВ.

Сер Джон Саймон склав у палаті громад таку заяву: Англійський Банк поінформував банки та інші англійські фінансові установи, які мають цінні папери або рахунки б. чехословацького банку, б. чехословацького уряду та інших осіб б. чехословацької республіки, що британський уряд радить не доконувати ніяких виплат з тих рахунків і трансакцій цінними паперами або золотом без згоди міністра скарбу. Проект закону про відшкодування зацікавленим в ановам внесуть до парламенту.

ПЕРЕД НОВИМИ ВАЖНИМИ ПОДІЯМИ В ЄВРОПІ.

Прем. Тісо виголосив учора промову в Батініці, де був парохом, кажучи, що події йдуть швидко наперед і в найближчому часі будемо свідками дальших важких для Європи подій. Словаччині не грозить уже ніяка небезпека.

ВАЖЛИВА ВІЗИТА БОЛГАРСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА.

У зв'язку з візитом болгарського прем'єра Кіосеянова в Анкарі білгородська „Політика“ пише, що ця візита матиме далекосяглі значіння. Розмови в Анкарі велися в дуже прихильному тоні. Турецькі політики ствердили, що основою турецької закордонної політики є вдержання трівогого мира між балканськими народами підкреслюючи з натиском, що Туреччина зовсім визволилася з минулих споминів.

СКАНДИНАВСЬКІ ДЕРЖАВИ ПРОТИ ГАРАНТІЇ ЇХНЬОЇ НЕВТРАЛЬНОСТІ.

Предсідник норвезького парламенту Гамбро заявив, що скандинавські держави не бажають собі ніякої заяви в справі гарантії одної держави чи групи держав. Наша політика нейтральності не може спиратися на фальшиві почутті безпеки спертим на гарантіях, лише на власній силі і рішучій волі оборони нашої нейтральності. Щойно в такий спосіб можемо причислятися до зміцнення почуття безпеки в Європі.

ВІЗИТА ЛИТОВСЬКОГО МІНІСТРА В БЕРЛІНІ.

Міністр закордонних справ Литви Урбішис склав у понеділок 20. п. м. куртуазійну візиту мін. Рібентропу в Берліні. Вечором мін. Урбішис відїхав до Ковна.

НОВІ СУТИЧКИ НА МАНДЖУРСЬКО-СОВІТСЬКОМУ КОРДОНІ.

Агенція Домей повідомляє з Харбіна: Відділ совітського війська під проводом старшого перейшов у неділю манджурський кордон на північ від Суїфенго і почав будувати окопи та обстрілювати прикордонну сторожу. Японці відповіли крісовою стріляниною і приневолили совітських вояків до втечі.

Німеччина виповість морський договір з Англією?

Райтер повідомляє, що минулої ночі канц. Гітлер відбув нараду з міністрами. На нараді обмірковували виповідження морського договору з Англією з огляду на становище В. Британії до подій в середній Європі. В цій справі

не дійшло до ніякого рішення. Нарада виявила, що на випадок виповідження договору Німеччина і так не могла би розбудувати своєї флоту поза межі, означені договором.

Бенеш творить уряд до боротьби за незалежну Чехо-Словаччину?

Б. преа. Бенеш виголосив в Шікаго промову в радіо з остерогою перед безкарним порушенням святих прав кожного народу. Чехословацький консул у Львові Анджельос заявив, що

б. през. Бенеш утворить в Америці новий національний уряд до боротьби за незалежну Чехо-Словаччину.

Совітський протест проти анексії Чехії та наїзду на Карпатську Україну.

Як ми згадували, СССР заарештував на останні події в середній Європі нотою, якою закликає, що не визнає нім. протекторату над Чехією. Зміст ноти такий: Совітський уряд не може бути цієї події мовчанкою, мусить заняті становище до неї. СССР не вважає німецького втручання з правом. Чехо-Словаччина була утвореною державою, вела мирну політику, була незалежна в давнині. Гаха як голова держави не був компетентний вирішити незалежності — його становище незгідне з консти-

туцією, тому не має правної вартості. Ця подія порушує право самовизначення народів та становить загрозу для мира. Зміни у Словаччині також переведено проти волі народу.

Крім того Німеччина погодилася на грубий напад мадярів на Карпатську Україну, що становить насиль над елементарними правами населення того краю.

Ці акти німецького уряду незгідні з правом та справедливістю. Німеччина викликала небезпеку для миру в Європі та в цілому світі.

Швайцарія буде боронитися до останньої краплини крові.

В понеділок вечором почалася в Берні весела сесія швайцарського парламенту. На спільній сесії палат обидвох рішено оголосити спільну заяву, що швайцарський нарід буде боронити непорушності своєї території аж до останньої краплини крові. На засіданні федеральної ради розглядали звіт фінансового і зовнішнього департаменту у справі бюджету швайцарської федерації за 1938 р. Зі звіту виходить, що доходи в 1938 р. дійшли до 539 мільонів франків, вилатки осягнули суму 578 мільонів франків так, що надобір дійшов до 39 мільонів франків та вийшов на 15,9 мільярдів швайцарських франків. До 145,3 мільярдів швайцарських франків зріс у 1938 р. зріс на 1,529 мільярдів.

Минулої неділі відбулися вибори кантонального уряду і кантональних рад в Ціріху і в Сен Гален. У Ціріху вибрано до уряду 4-ох представників мішанських партій і 3-ох соціалістів. У виборах до кантональної ради комуністична і селянська партія втратили по кілька мандатів. Незалежна партія здобула 15 мандатів, соціалістична 5 нових мандатів. У Сен Гален по кількох нових мандатів здобули партії молодих селян і незалежних демократів.

ГЕН. ПРХАЛЯ З 16.000 ВОЯКІВ УТІК ДО РУМУНІЇ.

У Празі потверджують вістки, що ген. Прхалія з 16.000 вояків утік до Румунії.

Далекі Обр'ї

3 численними ілюстраціями та мапами.
Подорож по далеких океанах
та островах нашої сміливої
землячки.

Ціна зод. 2.50.

Продає Адміністрація „Діла“ і всі книжки

ним фронтом при виборах до волосних рад. Це не легка річ, бо деякі українські ради мало свідомі і при виборах вийшли радними з тих же нам лист. І тих радних треба позискати для спільної справи. В найкоротшому часі повинні відбутися наради всіх громадських радних, солтисів і підсолтисів української народності одної волости. На тих нарадах треба обговорити склад волосної ради. Крім цього треба, щоб відбулися наради громадських радних і солтисів та підсолтисів цілого повіту. Цілою акцією виборів до волосних рад у повіті повинен кермувати Об'єднаний Повітовий Вибірчий Комітет.

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ

У 125-ліття народин Шевченка. Українське громадянство Тернопілля відсвяткувало 12-й п. м. 125-ліття народин Шевченка святковим концертом, який ушанував заоходом Громадянського Комітету, складеного з представників місцевих установ. Велику салу Мішанського Брагтва (до речі скласти дуже неуклустину і вкредитну до музично-вокальних іспроу) виконали на веротин місцевого українського громадянства, давши виступ цього великого жулиту, яким українська нліа оуружила Шевченка. Концерт потілає мистити „Діагітм“, композити Вербишського, що його виконали ішаний хор Тернопільського Воляа під проводом з І. Мешинського. Буа не найбільш ушаний виступ Воляа на цьому концерті; два дальші виступи, а саме „Соріна дума“ з Івана Гуса Шевченка-Лісовка (муз. рр.) „Дума про невольника“ Шевченка-Валіанна мали слабіше. Промова проф. Палла Зайцева, нашого славісти Шевченкознавця, аже перед його прибудом до Теріполя викликала загально зацікавлення нашого громадянства з огляду на особу промовця. Ця промова отримала свою форму і способом виголошення, зпоминка відомості про Шевченка зімкала цілком фрагментами з життя поета, але відбігла від того, з нас найбільш важливою святковою промовою і від того, чого тернопільська публіка сподівалася від промовця. Любітелі музики мали на цьому концерті в будинку нагоду насолодитися відомими творами І. С. Барвінського, який при атоманіжменті з І. Барвінського відіграв також І. Барвінського (Barbini) на українську тему I—VI, Дума, Псалм. Гостина з Терінополі І. Барвінських (загостя тек І. Барвінський викликала шире захоплення і публіка мчала різні сплєсками їх поему на салі та кожний сплєкний виступ Миско несподівалом для Терінополі була сплєкний дебют І. Савли Латинської, яка відігравала оркестр пшлєкному супроводі І. Любач-Крихіної. Шевченка Лісовка „І богата я“ з І. С. Латинського „Ой вербо, вербо“. Мискооправа І. Латинської, арашій з виступи з виступи, викликує аже ерудитів і при дальшій праці на подоба вола безперечно вистібає, чого їй шире бавало „Оей главу XIV“ Шевченка відігравувала зі промовою аже м-р М. Віпр. Була не також одна з арашій цих програм. До загального доброго арашій з концерту прилучилися також дуже гарна декоративна сплєк, яка закінчила з великим викладом праці і мистецтвам ілюст. п. Г. Хомена.

Не дається заперечити, що вибори до сільських громадських рад не випали для нас так, як ми собі цього бажали. Багато причин зложилися на те, що вибори випали не по нашому бажанню, передовсім відсутність українців у складі виборчих комісій і відлучення органів влади на вислід виборів. Великі труднощі ждуть українців і при виборах до волосних рад. Але труднощі є на те, щоб їх поборювати. На жаль, навіть люди дуже легко зневірюються і по першій неспадчі опускають руки. Так не сміє бути! Ми мусимо випресати гарт духа і всупереч усім труднощам та перепонам повести солідно підготовану працю до виборів до волосних рад.

Пришуть нам з Дрогобича:

Самоуправління і вибори в дрогобицькому повіті покідалися. Наслідком небувалих виборчих практик, частину яких "Діло" вже описало, висхід іх переважно негативний. Наші громадські організатори і наше населення доказували чуже посвяти і національній дисциплінованості. З усіх громад анесено виборчі протести. Помітка Народні Канцелярія є в послідній всіх потрібних матеріалів, які вже предлажено вищим органам адміністрації, м. ін. міністерству внутрішніх справ.

У самому місті Дрогобичі громадські вибори мають відбуватися швидко у травні н. р. Хоч і ще не рознісено, тутешня організація УНДО почала виборчі приготування. Повітовий народний зїзд і загально-міщанське зібрання в Дрогобичі рішані встановити тутешню Організацію Українців міста Дрогобича місцевим виборчим комітетом і візвати членів інших партійних організацій приступити до спільної виборчої організації.

Проте тутешня організація Ф. Н. Є., яка в повіті не проявляла ніякої діяльності, а в місті веде тільки роботу роз'єднання громадянства, аюжила собі окремий комітет, разом з т. зв. представниками партій, які на тутешньому терені були зліквідовані, і тих, які тут зовсім не діють, або які тут ніколи не існували і не існують. Створення того комітету з радістю попитали всі причащені аїні елементи, які тутешня організація УНДО після тяжкої боротьби вже давніше зліквідувала як чинник нашого громадського життя. Провідником такого об'єднаного комітету став тутешній адвокат д-р Володимир Ільницький, ще незданий русофіл, опісля член УНДО, тепер провідник VIII. обласи Ф. Н. Є. Коли таким чином на місце допелани однієї політичної організації, якою тут було УНДО, що опановує все тутешнє національне життя і завжди досі з успіхом проводило місєні вибори — мамо б повстати пять політичних партій, тоді

Ширші сходи в „Молодій Громаді“

Ширші: сходили членів "Молодої Громади" відбуватися у вівторок 28. ч. м. (а не як помилково подав 21. ч. м.) в год. 1930 ввечерю, а дискусію над рефератом інж. А. Палія "Про національний підбір" (селекцію). Вступ для членів і введення ними гостей за поручкою одного члена Ради Т-ва.

По широкому світі.

Папа Пій XII. прийняв на аудієнції наслідника престоу кн. Умберта, який сказав візиту папі в імені короля і своїм. Опісля сказав візиту державному секретареві Malione.

Прем. Телекі і мін. Чакі поїдуть при кінці квітня з візитою до Берліна

На будову шпінталю ім. Митр. Андрея

Виклад LXI.

Влоштили: 500 зол. Ю. Федотин Чернива; по 100 зол. Ос. Хойницький і Ос. Дурдоло Ляві; 170 зол. П. С. Борши; 70 зол. Уграш-Бани Оганіссяні; по 50 зол. Раф. Молочарий Рава Р., Ілж. Волосиста Титанська і Павликовська Ляві і кооп. «Гарад» Кеноті; 40 зол. службовикі Вом. Банку; 37 зол. жіржа залізничні Ляві; по 25 зол. д-р Раковський Ляві (журн. репр. д-ра Палитшина), Нар. Дім Сакі і кооп. «Ославі» Ілжикі; 22 зол. Мала Семінарія з нагоди випуску першоторі; по 20 зол. кооп. «Прогрессивна Осла» Ляві, д-р Цейль Рманів і Каса Стефанія Рогіна; 12 зол. кооп. «Вгода» Чикикі; 12 зол. Ілж. Ославіст Ляві по 10 зол. о. А. Ковальський Крестіві, М. Галин Осла і славі, кооп. «Сила» Обарак, Р. Хата Добрица, Ілж. Квасевича, Раф. Молочарий Гороскаліа, Ілж. Нестевич, Н. Чайка Ляві і кооп. «Права» Гугутіві; по 5 зол. Нар. Дім Вороскіа, П. Салоньська Ляві і Служ. «С. Уграшні» Ляторі; 6 зол. Вом. Банк Ляві; по 5 зол. кооп. «Воскресення» Стинкова, соція господарі Живонир, кружок Р. Шахін Любіві, д-р Р. Ковач Борка Волків, д-р Л. Варницький Луна, д-р С. Кувач Яворі, д-р М. Сеген Острів, д-р Мушкетер Гали, Маршал Зашків і перша Жучів; по 4 зол. д-р Острівський Ходорів і д-р М. Попович Оловні; по 3 зол. Т. Пегельський, мон. Студентів Унів, середі і пар д-р Ковіва, о. Гаванський Шоломи, перша Острів, д-р Палайні, о. Седомора Вірні і о. Калит Ляві.

105 доларів о. Претіло Островері 25 зол. А. Кувачірі Ніс Яворі; по 15 зол. Жин. Сл. Шкага Т. Палайні д-р Канада в Обидина Угр. Ам. Орг. 11 зол. Д-р Тиво Прогрессив Поливт Чарні; 470 зол. читальня Прогрессив Монтвала.

На планеткони ділка: М. Гушоска
Підвіс по 2.000 воз. Н. Гоголя 26 воз.

НОВИНКИ

СЕРЕДА

22

БЕРЕЗЕНЬ

От. ст. 9. Березня 1939.
 † С. С. 40 муч. Поклонн.
 Лат. 7 бол. Пр. Д. О.
 Сонце: схід — 5.23, захід — 17.40.
 Місяць: схід — 6.18, захід — 20.07

Завтра: 22. березня. Четвер.
 От. ст. 10. Березня 1939.
 Ковдра і Киріма.
 Лат. Віктор.
 Сонце: схід — 5.21, захід — 17.41.
 Місяць: схід — 6.45, захід — 21.14.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІР-
 МАХ, ЯКІ ОГолошуютьсЯ в нашОму ча-
 сописі та просИмо покликуватИсь на
 оголошення.

Повне видання творів Лесі Українки в 10
 томах в передплаті 35 зол. Замовлення в ра-
 тах по зол. 5 або за готівку зол. 30 просимо
 надсилати на адресу В-ва „Українська Книго-
 спілка“, Львів, вул. Оборони Львова ч. 14.
 Вже вийшов з друку IV. том. 434 —?

Центральні і збірні антени інстальовано згідно
 з обов'язковими приписами Городського Ста-
 ровства — Електротехнічна фірма „Е-ком“ —
 Львів, Сикстуська 29. тел. 203-30. 129

3 музичного життя. Заходом „Союзу У-
 країнських Професійних Музик“ відбудеться
 в неділю 26. березня в малій залі Муз. Інсти-
 туту ім. М. Лисенка вечір скрипкових творів
 у виконанні Володимира Цісика. В програмі:
 A. Corelli, L. Boccherini, E. Chausson, M. Мус-
 сорський, M. de Falla та інші. При фортепіа-
 ні д-р Н. Нижанківський.

Убрання, пальта, костюми
 від зол. 50* — у великій виборі

у ШАПІРИ, Личаківська 1, Львів

Ювілейні Загальні Збори Т-ва „Сіль-
 ський Господар“. У сорокліття перших За-
 гальних Зборів відбудуться у Львові 23. ц. м.
 Ювілейні Загальні Збори Краєвого Господар-
 ського Товариства „Сільський Господар“, в
 залі „Народного Дому“ при вул. Рутівсько-
 го 22. Програма Зборів така: А. Ювілейна ча-
 стина: 1) Відкриття Ювілейних Загальних
 Зборів, 2) Відчитання протоколу з перших 3.
 Зборів, що відбулися 23. III. 1899. р., 3) рефе-
 рет п. н. „Сорокліття Т-ва „Сільський Госпо-
 дар“, 4) відчитання привітів. Б. Ділова части-
 на, що II порядок проголошено в часописах
 Т-ва та в інших українській пресі. Початок
 Зборів у год. 10. рано.

Загальні Збори Ліги охорони звірят
 відбудуться 26. ц. м. в залі Хліборобської Па-
 лати при вул. Коперника 20.

Новий малярський консуль у Львові.
 Попередній керманіч малярського консу-
 лату у Львові д-р Ю. Новотний уступив. Но-
 вим керманічем, почесним консулом став під-
 полк Рампець.

Італійський консулят у Львові. Львів стає
 чимраз більше тереном зацікавлення різних
 держав. По німецькому, англійському ладить-
 ся у Львові примістити теж японський та іта-
 лійський консулят. Італійським консулом на
 Львів іменовано Коречіоля, неаполітанця з по-
 тодження, який теж ще цієї весни приїде ма-
 буть до Львова.

Шенченко в німецькій пресі. Німецький
 передовий журнал „Гайст дер Цайт“, орган
 Німецького Академічного Вимінного Уряду“,
 змістив у грудневому числі статтю проф. З.
 Киселі про Т. Шенченка з приводу 100-літніх
 роковин його викупу з кріпацтва.

Акт обвинувачення для п. Іванни Блажке-
 вич. Дня 18. ц. м. звільнили з тимчасово-
 го арешту п. Іванну Блажкевичеву, арештова-
 ну 4. березня ц. р. у зв'язку з виборами. До
 арештованої пристосували були в'язничий
 одяг, а саме перебрали в тюремний стрій,
 мідики приладдя до писання і навіть забо-
 рали кореспондувати, тому, що вона писа-
 ла по українськи. В'язничий одяг не дозво-
 ляє навіть користуватися палицею до під-
 писання, потрібною їй по відомих подіях П.
 та проступок зі ст. 118. к. к. Акт обвинува-
 чення закладає їй, що спричинили злочини
 до проведення голосувати при виборах 12. III.
 Іванна замість 11. III) виключно на ви-
 борах 12. III) виключно на виборній комітет, впливали

проти права на вислід голосування. — Подіб-
 ний акт обвинувачення дістали також дир. Пе-
 трє Іваськів і Василь Самий з Денисова.

Арештування українців у Березовиці Вел.
 Дня 17. ц. м. арештовано в Березовиці Вел.
 Миколу Кручового, Михайла Комара, Івана
 Підгайного, Михайла Рабого і Миколу Ско-
 вренського під замітом порушення спокою
 підчас голосування на радних дня 11. березня
 ц. р. Арештованих відставили до арештів о-
 кружного суду в Тернополі.

Польська молочарська крамниця в Горо-
 денці. ПАТ повідомляє, що „Окружне ТОВА-
 рство Рільниче“ в Городенці почало підго-
 тову, щоб відчинити молочарську крамницю
 в новім приміщенні на Новому Ринку, де теж
 приміщені бюро того товариства.

Вітос утік до Парижа. Польська преса
 подає, що з Парижа наспіла вістка, що б. по-
 сел Вітос і Корфанти прилетіли до Парижа
 з Праги літаком.

Стежний лист розіслала станіславська
 прокуратура за студентом медицини А. Шу-
 ровським, якого підозрюють у приналежності
 до ОУН.

Львівська хроніка. Якийсь напасник ви-
 рвав вчором при вул. Замарстинівській Ка-
 ролині Фрасуляк зарукавок, в якому були до-
 рогицінності та 90 зол. готівки. Загальної
 школи було 800 зол. — В костелі св. Миколая
 вкрад злодій Михайлові Мусялові портфель
 із 11 золотими. — Лейзор Фрайдштерн з

Варшави повідомив поліцію, що невідомий
 злодій украв йому із зачиненої кімнати в го-
 телі „Нью Йорк“ при вул. Леґіонів портфель
 із 400 зол., вічне перо та папіросницю варто-
 сти 100 зол. — Поліція арештувала Льва Вах-
 тая, який вимантив від служниці Анни Мацак

золотий наручник і 38 зол., заявляючи, що
 наручник він дасть до направи і що вистара-
 ється Мацаківній працю в Моршині. — По-
 ліція арештувала 19-літнього Авраама Васер-
 мана, який викликав дома величезну авантюру
 і побив своїх батьків. — У складі дерева при

вул. Лозинського робітник Петро Олеасник
 порізав ножем підчас сварки власника складу
 Івана Пузика, який бунітмо винен був Олеар-
 никові гроші. Авантюризм утік. Пузикові да-
 ло першу поміч рятункове поготівля. — Ро-
 бітник І. Ставарський зневажив власника рес-
 торану Макогона; син того останнього по-
 ранив Ставарського револьверним стрілом у

груди. — До диспозиції поліції віддався Макс
 Штайнбоух, директор нового львівського те-
 атру „Крива ліхтарня“ (вул. Осолінських),
 який узяв від білетерів 4.000 зол. кінці і не
 хотів віддати грошей. — Рожа Рукер (вул.
 Зиблікевича 31) виляла на кухню пляшку зі
 спіртом і попарилася.

Смерть 42 дітей в озері. В селі Борсуки
 під Крем'янцем трапилася жахлива катастро-
 фа. Підчас шкільної прогульки, що її уладже-
 но під проводом управителя школи в Борсу-
 ках, 42 дітей уладили собі совганку на та-
 мошньому озері, яке має к. 600 гектарів про-
 стору. Заки учитель зорієнтувався, діти віді-
 йшли доволі далеко від берега і в тому мен-
 ті трісла ледяна поверхня. Діти пішли під
 лід. Учитель кинувся рятувати дітей, виряту-
 вав вправлі троє дітей, але сам із 42 пішов
 на дно. На березі відбувалися дивейські сце-
 ни батьків, які попали в розпуку. Досі добу-
 ли ледви кільканадцять трупів.

РОВЕРИ **М. КАННЕР**
 Львів
 на сплати Казимира Вел. 12.

Поліціант перед судом. Перед карним
 судом у Львові відбувається розправа проти
 „пшодовника“ поліції Дияка, якого обвинува-
 чують, що він як командант постерунку в
 Зашковичах забрав собі 30 зол. та закистю-
 нсаний револьвер марки „Парабелум“ та як
 хабар прийняв 1 кг. масла і 30 яєць.

Вибух у фабріці штучних вогнів.
 У Росаріо (Аргентина) трапився вибух у фа-
 бріці штучних вогнів, в якій працювало кіль-
 кадесять робітників. Від вибуху ціла фабрика
 розвалилася. Цинковий дах та група одної з
 жертв знайшли у віддалі 150 м. від фабрики.
 В катастрофі загинуло 12 робітників 4 було
 важко ранених.

Землетрус у Китаю. Префектури Кіошу
 в Шікоку наявітив землетрус. Населення по-
 кохнуло в паніці доми, шукаючи захисту поза
 містом. Шкоди доволі великі.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Четвер, 21. березня 1889.

„ЩО ЗАВИНИВ ВАМ МІЙ НАРІД?“

Підчас дебати над бюджетом міністерства освіти
 в австрійському парламенті промовляв молодоч-
 еський посол Греґр, який торнувшись внеску ім.
 Ліхтенштайна про віроісповідні школи, говорив:

„Ім'я Ліхтенштайна було завжди злочасним в
 історії чеського народу. Був то прадід теперішнього
 внескодавця, що у страшній драмі трицятлітньої
 війни грав головну роль. Історія тих страшних часів
 ще не написана, але мабуть встане, коли сила,
 що перед трицятлітньою війною нараховувала Чехія
 понад 3 мільйони мешканців, а по війні тільки 800.000
 — головну заслугу в тій різні чеського народу має
 Ліхтенштайн. Коли ми потім лиймось чудом вирости
 з тієї дробини знову в нарід і змогли стати у ря-
 дах цивілізованих народів, звальється знову Ліхтен-
 штайн, анує Карла Ліхтенштайна, який чеському на-
 родові копає нову могилу: могилу темноти і мораль-
 ного знидіння. (Тут Греґр звернувся до Ліхтенштай-
 на і промовив строго): Що завинив вам мій нарід,
 що ставите йому перешкоди в духовім і культурнім
 розвитку, що ставите йому перешкоди в розвитку ду-
 хової роботи і хочете вирвати йому з рук зброю,
 якою міг би вибороти собі краще майбутнє? Це,
 князю Ліхтенштайне, робота не благородна, це не
 затре злочину, якого допустилися ваші прадіди“.

ВАНІЛІНЕВИЙ ЦУКОР
 до ПЕЧИВА

КОСТЬ
 ПЛАСТ
 Львів, Галицька 38

Пошесть тифу в Тунісі. В Тунісі, як по-
 відомляють з Альжиру, помічено серед та-
 мошнього цивільного населення к. 300 випад-
 ків тифу.

Снігові над Каспійським Морем. З Те-
 герану повідомляють, що внаслідок сніговій
 та морозів, які настали в Бандер Паглеві (при-
 стань над Каспійським Морем), впали там такі
 великі сніги, що вони покрили землю 2-мет-
 ровою верствою. В Аб Кенар завалилося від
 тягару снігу к. 100 домів і 400 інших буди-
 нків та 54 крамниці. Кажуть, що великі школи
 спричинили теж сніги в інших околицях.

Лявіна погребала 6 селян. Недалеко міс-
 цевості Брєляшница під Сараєвом, на висоті
 2.000 м. впала лявіна, яка погребала під сні-
 гом 6 селян. По довшій рятунковій акції знід
 снігу витягнуто вже лиш трупів нещасних
 селян.

Неправдою є, що Батя втік до Румунії.
 Як довідуємося, відомий промисловець д-р І.
 Батя від кількох тижнів продовжує свою щорі-
 чну подорож по Європі в торговельних
 справах. Д-р І. Батя, як подає краківська пре-
 са, був недавно кілька днів у Хелмку, Кракові
 й околиці. Звіти подався в дальшу подорож
 до Білгороду.

Гемороїди. Вважаючи хірурги стверджують, до пе-
 ред і по операції давати пацієнтам праворозну гірку во-
 ду „Францішка Йосифа“ з найкращим ефектом.

Спорт.

КОМУНІКАТ ФІЛІІ Н. Л. К. У ЛЬВОВІ.

Відділ Філії Н. Л. К. у Львові повідомляє, що в че-
 твер 23. ц. м. відбудуться в новій доміні Клубу при
 вул. Рутівського ч. 22, III. пов. Шарші сходина членів.
 На них сходиват п. Роман Рибак політичний з при-
 сутніми краківськими і львівськими членами за міс-
 цевство Міжнародної Лєсатарської Федерації (Ф.І.С.).
 Присутність членів обов'язкова.

СПОРТОВІ ВІСТІ З БУКОВИНИ.

Загальні Збори У. С. Т. „Іван Мазепа“ в Чернівцях
 відбулися 12. ц. м. Збори ухвалили одностайно абсо-
 люторію муніципальному відділові та рішили й на даль-
 ше тісно співпрацювати з У. С. Т. „Довбуш“.

До нового складу увійшли: Кость Циганен, голо-
 ва, Іван Циганен, заст. голови, Волод. Романівський,
 писар, Іван Сорочинський, скарбник, Волод. Рибак, го-
 сподар, д-р Волод. Іванович, легка атлетина, Ст. Чи-
 рюк, непланий м'яч, Волод. Попик і Микола Суховер-
 ський, дисципл. комісія. Прорішники: Микола Іванович,
 Роман Завада, Ігор Колотило.

Адреса Т-ва: Societatea Ucraineană „Ivan Maza-
 pa“, la Konei Cigăniuc avocat — Cernăuți — Boco-
 vina, strada Popina Maria 14.

Сторінка без політики.

Гріб нового фараона.

Пришла вістка, що професор університету у Штразбурзі Монте відкрив могили фараона 21. династії Псусенареса II. теста царя Соломона. Могила ця стоїть в 50-ти кілометрах від Каїра при усті Ніла на руїнах давнього міста Таніса. Гробниця знаходиться у стіні одної з міських будівель. Монте відкрив підземну саля, а на підземній стіні уроді вроді вроді, а на ньому статуя фараона з головою сокола. У підніжжя цієї статуї знаходиться золотий саркофаг. По обох боках саркофагу на підлозі лежали жіночі кістяки, що майже зовсім розсипалися в порошок. Бронзові персні, нашийники і перстені лежать на тому місці, де колись були руки, ноги і шия похоронених цариць. У цілій кімнаті розкидані різнобарвні глинки, на яких накладені фараонові печатки. Професор Монте догадується, що при близьких розкопках він знайде цінні папіруси, які кинуть нове світло на єгипетську старовину. У двох стінах цієї великої саля видно сліди замурованих сходів. Імовірно, що за ними є ще далі гробниці. Гріб Псусенареса II зроблений з чистого золота, тимто коло нього поставлять сторожу,

яка приїхала з Каїра. 21. ц. м. єгипетський король Фарук приїхав особисто до Таніса, щоб бути присутнім при відкритті могили. Саме тоді виявилось з надписів на гробі, що знайдено мумію не фараона Псусенареса, а фараона Шішака, про якого згадує біблія. Шішак в 5-ому році панування Єроваама з великою армією напав на Єрусалим, зруйнував славний храм Соломона. І вивіз в Єгипет скарби, які були в храмі. П'єро-гліфи пояснюють, що хоч сама гробниця була приготівана для фараона Псусенареса, але його там не поховали. В другій суміжній саля знайшли два зовсім ненарушені саркофаги і один зовсім ограблений. Не відкрили ще саля до якої веде один довгий, потайний коридор. Коло гробу Шішака знайшли срібну шкатулку, єдину у своєму роді знайдену досі серед єгипетських розкопів. Треба додати, що Тутенгтамен, якого гріб відкрили кілька літ тому, був маленьким королем в порівнянні з фараоном Шішаком. Таніс був столицею фараонів в 17 і 18 віку перед Христом. Професор Монте має надію, що знайде цікаві документи, які кинуть нове світло на старинну історію.

Процес за мільйони знайденої дівчини.

Один російський князь найшов у 1912 році на вулиці в Москві маленьку 9-літню дівчинку, приїхав до дому за згодою своєї жінки і приїхав її за свою дитину. Під час революції він згинув. Його жінка з прибраною донькою виїхала в Париж. Молода дівчина виїхала заміж за графа Л'юріоль з походження француз, що осів у Швейцарії як тамашний громадянин. Російський князь залишив у швейцарських банках величезне майно на яких сто міль. французьких франків. Граф Л'юріоль почав доходити права на свою жінку, щоб вона як донька покійного князя мала право залишений маєток перебрати на себе. Але за той час вдова по московському князю виїхала заміж і виступила проти заходів графа Л'юріоль доказуючи, що її чоловік не мав законних формальностей, прийнявши в

дім бідну дівчину. Княгиня знала, що всі документи знесли під час революції. Граф Л'юріоль доручив кілька особам у Світах робити різні розшуки у відповідних архівах і канцеляріях, щоб знайти докази, що його жінка справді стала законною донькою князя. Вкінці знайдено документи як доказ. Тоді колишня княгиня заявила, що вони сфальшовані. Справа перейшла до суду у Берні, який передав документи до розсліду двом знавцям, одному з Ліону, другому з Лозанни. Від їх рішення залежатиме на кого перейде величезне майно. У документах подана дата 1912 р. При цього роду справах не раз буває, що спеціалісти від фальшування документів приготівляють їх, щоб дістати від заінтересованих відловідну винагороду.

Різдвяний злодій.

Від 12 літ шукають агенти поліції в Парижі таємничого чоловіка, що щороку перед Різдвом краде велику кількість харчів і забавок по паризьких крамницях. Дивно, що ці харчі і забавки виривають потім у найбідніших домах передмість та сутерен. Видно таємничий злодій бавиться чужим коштом у святого Миколая, і не може заперечити, що має добре серце.

Також не можна відмовити йому великого людського хисту. Уже дванадцять літ стається поліції приловити його і — досі безуспішно. Мадам Брен — одна з обдарованих мамів, розказує про візиту цього різдвяного злодія ось що: «Вона почула якийсь шелест і збудилася. Зі своїм очутиям минуло пару хвилин. Наразі в дитина заклікала з другої кімнати: „Мамо, тут бувають подарунки і поклади якісь дарунки на стіл!“ Справа! На столі лежали різні ласощі і дитячі забавки».

В однім величезнім магазині дитячих забавок різдвяний злодій обчищив багато полиць. На те, щоб винести таку кількість товару, він мусів витратити багато часу, а це хіба не могло пройти

непомітно. Управитель магазину робив слідство, питався нічних сторожів, дав знати зараз поліції, але ні він ні поліція нічого не відкрили. Треба додати, що поліція не надто напружувалась досі, бо симпатії Парижа стоять по стороні різдвяного злодія. Нікого не болить невелика страва великого магазину, а кожному подобається мот крадіжей. Здається навіть і панам з дирекції поліції.

Але цього року різдвяний злодій так багато поладнав „орудок“, що врешті ввірвався терпець паризькому директору поліції і він порушив усі пружини, щоб зловити таємничого чоловіка. Тисячі агентів розбрилося по місті, підглядали, слідили, сами купували забавки, але різдвяний злодій не дав себе заманити в пастку. Мало того. Навіть у таких обставинах удалося йому „вирвати“ для бідних дітей багато різних різдвяних дарунків. Париж слідить розшуки поліції з великою цікавістю і — бажає в душі, щоб ті розшуки скінчилися нічим. Покищо вони безуспішні.

Жебрак державним урядовцем.

У надзвичайному містечку Ракотшаба влада потрапила до відповідальності за розтрату урядових грошей якогось Йосифа Фегера. Найцікавіше в тому те, що Фегер був по професії лікарем. Своє урядове становище він погано використовував тому, що шотикни на його руки передавали ліквідації милостиню для всіх жебраків тієї місцевості. Якійсь час він виконував ту роль посередника зовсім совісно, задо-

волення своєю нормальною пайкою жебрака, але одного тижня, коли йому згинулася та ролі він заявив іншим бідним, що через недугу одного урядовця йому грошей не виплатили. Йому не повірили і він став перед судом одночасно у подвійній ролі: жебрака і державного урядовця. Його засудили на три місяці в'язниці.

Важний історичний документ.

У Нью Йорку знайшли заповіт тих сімох, що встановили заповіт про незалежність Спол. Держав, тобто заповіт Бенджаміна Франкліна та Роберта Монтгомері. Документи знаходились у зачиненій

скриньці замурованій у льохах міської ради у Філадельфії. Історики вже давно шукали за тими документами. Тепер їх передадуть до одного з нью-йоркських музеїв.

Фільм два хроніка.

У Голівуді підготівляють фільму, що змаєлює громадянську війну між арабами і жидами в Палестині.

Академія кінового мистецтва в Лос Анджелес призначила нові премії вже на цей рік. За найкращих акторів призначили Бетті Девіс і Спенсер Трасі. За найкращі сценарії вважають „Пігмаліона“ Бернарда Шоу. Режисерську премію дістав Франк Капра. Поза конкурсом нагородили винятково дитячу фільму Уота Діснея „Білосніжка“.

Широка американська публіка перестала захоплюватися легкими комедіями і воліє поважніші драми, де розгортається цікава дія. Навіть репортажі з краєвидами сходять на другий план перед гаслом „Хочемо цікавої акції“.

У паризькій студії накручують фільму „Вісімсот каторжників входить у місто“. Сюжет запозичений із правдивої події, яка трапилася у Новій Зеландії у 1907 році. Землетрус знищив тоді одне ціле місто, тільки в'язниці з каторжниками залишилися ненарушені. Влада випустила каторжан, щоб вони рятували ранених з мирного населення після чого засудженці слухняно назад вернулися до в'язниці.

У Парижі приготівляють новий сценарій на підставі великої повісті Віктора Гюго „Собор паризької Богородиці“. Першу фільму з цієї повісті ми бачили вже в 1923. році і в ній виступав у ролі Квазімода покійний Л'єон Чаней, один із найбільших фільмових акторів.

У Голівуді накрутять небагато дві фільми на підставі повісті Достоевського „Брати Карамазови“ та „Ідіота“. „Братів Карамазових“ зробила кілька літ тому німецька фільма в „Ідіота“ досі на фільму не використали. У Лондоні підготівляють фільму п. з. „Кічнер“. У фільмі виступить багато славних сучасників, що їх відтворять різні артисти подібні до них, наприклад король Едвард VIII, цар Микола II, Л'єон Джордж, Клемансо, Поанкаре та інші. Головні ролі Л'єон Джорджа гратиме Герберт Вількоккс.

Першою французькою фільмою, в якій виступить Марлена Дітріх буде „Образ“ на підставі сценарія Е. М. Ремарка автора славної повісті „На заході без змін“ і „Три приятелі“, яку саме тепер виставляють. Партнером Марлени буде Моріс Шеваліє, режисером Жорж Дітле, режисер фільми „Великий Вальс“, що саме йде у Львові.

ГУМОР.

ДОБРА ПАРТІЯ.

Жінка до чоловіка:

— Я бачила там у твоєї фабрики якогось нового урядовця. Дуже симпатичний та елегантний, такий високий блондин... Знаєш, кого я маю на думці.

— Знаю.

— Чи не можна б його видати заміж на нашу Галю.

— Можна б. Його і так недавно випустили з криміналу.

НЕВИХОВАНІ.

Панок у трамваї до сусіда пошепки:

— Яка теперішня мода! Бачите сидить їх двох молодих там і ані не рушаються з місця.

— Але-ж двох із них уже встало і ви зайняли одного з них місце.

— Але моя жінка ще стоїть.

ДАВНІ ПЕРЕМОЖЦІ.

Один гість із провінції приїшов із жінкою уперше до музею. Оглядаючи різьби він зупинився перед однією грецькою статуєю глядіатора, що мав надбитий ніс, руку і не мав одної ноги. Під статуєю був напис „Переможець“.

— Подивися — каже провінціал до своєї жінки — як виглядали колись переможці. А як же-ж покалічені мусіли бути переможці?

ПІЗНАВ.

— Коли ти поправді пізнав свою жінку? Давніше ти мені про неї не згадував.

— Поправді то я пізнав її щойно по шлюбі.

ПРАКТИКАНТ.

До голяра входить гість.

— А деж пан фриз'єр?

— Вийшов, буде аж за пів години.

— А ти хлопче, не міг би мене оголити?

— Може прошу пана, бо мій шеф сказав, що як прийде якийсь дуже лагідний гість, то можу спробувати. Без цього не буду мати практики.

